

Nyckel till arterna i släktet raggmossor *Racomitrium*

1. Blad med tydliga papiller (lättast att se vid bladspetsen i mikroskop) 2
- Blad utan papiller (men cellerna kan vara något buktande), men ibland med små tänder 9

Key to the species of *Racomitrium*

1. Lamina distinctly papillose (best seen at apex, microscopic character) 2
- Laminal cells not papillose (but sometimes slightly convex). Leaf edge sometimes denticulate 9

ARTDATABANKEN

Denna nyckel är publicerad digitalt i [Artfakta](#) och togs fram år 2006 för bokverket Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Nyckelns urval av arter avspeglar systematik och svensk förekomst vid denna tidpunkt. Gruppen kan idag omfatta fler eller färre svenska arter och arternas namn kan också ha ändrats.

Så här använder du nyckeln: Gå vidare till nästa nyckelsteg genom att klicka på siffran. Genom att klicka på ett namn kommer du till en sida i Artfakta där arten/gruppen presenteras.

Källa: Hallingbäck, T., Lönnell, N., Weibull, H., Hedenäs, L. & von Knorring, P. (2006). *Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Bladmossor: Sköldmossor–blåmossor. Bryophyta: Buxbaumia–Leucobryum.* (AJ 6–23). Uppsala: ArtDatabanken, SLU.

- 2. Blad utan färglös hårudd. Papiller låga och rundade men tätt sittande. Kapselns skaft vridet medurs vid torka (utom *R. fasciculare* där skaftet är vridet moturs upptill) 3
- Blad med färglös hårudd. Papiller höga och mer glest sittande. Kapselns skaft vridet moturs vid torka 5

- 2. Leaves without hyaline point. Lamina obscurely but densely papillose. Seta twisted clockwise when dry (except in *R. fasciculare*, where it is twisted counter-clockwise)..... 3
- Leaves with hyaline point. Lamina distinctly but more sparsely papillose. Seta twisted counter-clockwise when dry 5

- 3. Blad med trubbig, bred spets som ofta är tydligt tandad (syns även i handlupp)..... *R. aciculare*
bäckraggmossa
- Blad spetsiga, ej tandade men med papillös kant (syns i mikroskop)..... 4

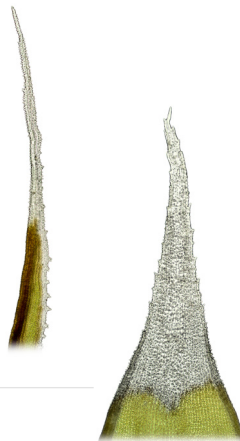
- 3. Leaf apex blunt, rounded, often distinctly dentate (magnifying glass sufficient)..... *R. aciculare*
Yellow Fringe-moss
- Leaf apex acute, its edges papillose (microscope), but not dentate..... 4

4. Bladspets jämnt avsmalnande.
Stam utan korta sidogrenar.
Nerv 3–4 celler tjock *R. aquaticum*
sipperraggmossa
- Bladspets lång och smal, men
yttersta udden trubbig. Stam rikligt
försedd med korta sidogrenar.
Nerv 2(–3) celler tjock *R. fasciculare*
gulgrön raggmossa

4. Leaf apex gradually tapering,
sharp-pointed. Shoots without
short lateral branches.
Nerve 3–4-stratose *R. aquaticum*
Narrow-leaved Fringe-moss
- Leaf apex long and slender, but
blunt at the tip. Shoots with nu-
merous, short lateral branches.
Nerve 2(–3)-stratose *R. fasciculare*
Green Mountain Fringe-moss

- 5. Grå till grågröna (aldrig gulgröna) skott, oftast i mycket tjocka mattor. Hårudd mycket lång och nedlöpan- de längs bladkanterna. Blad kraf- tigt tandade *R. lanuginosum*
grå raggmossa
- Gulgröna skott i relativt tjocka mattor. Hårudd kortare, ej eller bara något nedlöpan- de. Växer of- tast på sand (*R. canescens*-gruppen) 6

- 5. Shoots grey to greyish-green (not yellowish-green), typically forming very thick mats. Leaves strongly dentate. Hyaline point very long, decurrent *R. lanuginosum*
Woolly Fringe-moss
- Shoots yellowish-green, forming relatively thick mats. Hyaline point shorter, not or very shortly decur- rent. Typically growing on sand. (*R. canescens* group)..... 6

- 6. Blad upptill tydligt kölade. Nerven lång, ogrenad och oftast tydligt avgränsad..... 7
 - Blad upptill otydligt kölade. Nerven kortare, grenad eller otydlig samt diffust avgränsad 8

- 6. Leaves distinctly keeled above. Nerve long, unbranched, typically well-defined 7
 - Leaves weakly keeled above. Nerve shorter, branched or obscure, poorly defined 8

7. Hårudd oftast rak eller något krökt som torr. Bladbasens kantceller (ovanför bashörncellerna) rektangulära och tunnväggiga *R. ericoides*
fjäderraggmossa
- Hårudd oftast tydligt eller haklikt krökt som torr. Bladbasens kantceller (ovanför bashörncellerna) rundade och tjockväggiga *R. elongatum*
spärraggmossa

7. Hyaline point typically straight or slightly curved when dry. Marginal cells just above alar cells rectangular, thin-walled..... *R. ericoides*
Dense Fringe-moss
- Hyaline point distinctly bent when dry, sometimes reflexed. Marginal cells just above alar cells rounded, incrassate *R. elongatum*
Long Fringe-moss

- 9. Alla blad utan färglös hårudd
(titta på flera skott!)..... 10
- Åtminstone vissa blad med färglös
hårudd (titta på flera skott!)..... 12

- 9. Hyaline point lacking in all leaves
(NB. Check more than one shoot!) 10
- Hyaline point present in at least
some leaves..... 12

10. Bladets övre del 2 cellager tjock
vilket gör bladen extra styva..... *R. ellipticum*
klotraggmossa
- Bladets övre del 1 cellager tjock
(eller enstaka fläckar med 2
cellager). Blad ej särskilt styva..... 11

10. Lamina bistratose above, leaf
therefore conspicuously stiff *R. ellipticum*
Oval-fruited Fringe-moss
- Lamina predominately unistratose
above (sometimes with bistratose
patches). Leaf not particularly stiff 11

11. Bladets mellersta del med en bred (4–8 celler på bladets ovansida), rännlikt nedskuren nerv. Bladkant brett tillbakarullad högt upp i bladet. Innersta honblad ovala och trubbiga..... *R. obtusum*
trubbraggmossa

– Bladets mellersta del med en smal (2–4 celler på bladets ovansida) skåra på nervens ovansida. Bladkant smalare tillbakarullad till strax ovan mitten. Innersta honblad spetsiga..... *R. sudeticum*
svart raggmossa

11. Nerve broad (4–8 cells wide), channelled on adaxial side. Leaf margin strongly recurved quite far up towards apex. Innermost perichaetial leaves oval with blunt apices *R. obtusum*
 – Nerve narrower (2–4 cells wide), channelled on adaxial side. Margin more narrowly and shortly recurved (half-way towards apex). Innermost perichaetial leaves with acute apices..... *R. sudeticum*
Slender Fringe-moss

12. Bladbasens celler med något vågiga cellväggar och rikligt med porer. Nerv smal, oftast 2 cellager tjock *R. microcarpon*
nordlig raggmossa
- Bladbasens celler med kraftigt vågiga cellväggar och sparsamt med porer. Nerv bred, oftast 3–4 cellager tjock 13

12. Laminar cells at base slightly sinuose with abundant pores. Nerve thin, typically bistratose *R. microcarpon*
- Laminar cells at base strongly sinuose with relatively few pores. Nerve broad, typically 3–4-stratose 13

13. Bladkant kraftig, med en 2 cellager tjock och 2–4 celler bred kantlist. Nerv kraftig, (3–4 cellager tjock). Mest i fjällen, på såväl kalkfattig som mer kalkrik mark.....*R. macounii*
fjällraggmossa
- Bladkant tunn, enkelskiktad eller med en 2 cellager tjock och 1–2 celler bred kantlist. Både i låglandet och fjällen, uteslutande på kalkfattiga klippor och block (*R. heterostichum*-gruppen)..... 14

13. Leaf margin distinctly edged (2–4 bistratose rows). Nerve stout, typically 3–4-stratose. Predominately calcicolous and alpine species.....*R. macounii*
Macoun's Fringe-moss
- Leaf margin not or more thinly edged (0–2 bistratose rows). Calcifuge lowland and alpine species 14

- 14. Bladets mellersta del med en bred (4–8 celler på bladets ovansida) rännlikt nedskuren nerv. Nervens undersida relativt plan 15
- Bladets mellersta del med en smal (2–4 celler på bladets ovansida) skåra på nervens ovansida. Nervens undersida tydligt konvex..... 16

- 14. Nerve broad (4–8 cells wide); channelled on the adaxial side and relatively flat on the abaxial side 15
- Nerve narrower (2–4 cells wide); channelled on the adaxial side and distinctly convex on the abaxial side..... 16

15. Hårudd relativt lång och ofta krökt.
 Bladkant mest 1 cellager tjock.
 Kapsel långsmalt cylindrisk***R. heterostichum***
bergraggmossa
- Hårudd saknas eller kort och styv.
 Bladkant mest 2 cellager tjock.
 Kapsel relativt kort och bred***R. obtusum***
trubbraggmossa

15. Hyaline point relatively long,
 usually curved. Leaf margin pre-
 dominately unistratose. Capsule
 narrowly cylindrical.....***R. heterostichum***
Bristly Fringe-moss
- Hyaline point, if present, short
 and stiff. Margin typically with a
 bistratose edge. Capsule relatively
 short and wide ***R. obtusum***

16. Blad något smalare vid basen. Bladets mellersta del med plan ovansida (tvärsnitt). Hårudd relativt lång och ofta krökt. Innersta honblad ovala och trubbiga..... *R. affine*

liten bergraggmossa

– Blad extra smala vid basen. Nerven i bladets mellersta del nedsänkt, rännlik (tvärsnitt). Hårudd relativt kort och styv. Innersta honblad spetsiga..... *R. sudeticum*

svart raggmossa

16. Leaves moderately narrow at base. Adaxial side of leaf plane [mid-leaf portion, cross section]. Hyaline point relatively long, usually curved. Innermost perichaetial leaves oval with blunt apices..... *R. affine*

Lesser Fringe-moss

– Leaves conspicuously narrow at base. Adaxial side of leaf distinctly convex. Innermost perichaetial leaves with acute apices *R. sudeticum*

Slender Fringe-moss